

Nr. 8.
An. IX.
1885.

Gherl'a
1/13
Mai.

GAZETA

Apare în 1/13 a fie-carei luni. — Prețului pre unu anu e 4 fl., $\frac{1}{2}$ anu 2 fl.
pentru Romani'a pre anu 10 franci — lei noi.

VIATI'A JERTFITA.

Novela istorica originala

de

V. R. BUTICESCU.

(Premiata cu unu cotoru de auru batutu cu petrii nestimate si proveditu cu pena de auru.)
(Urmare.)

Ostea romana fû tradata: Radu domnulu pierdû lupt'a si victi'a, ér' Blagu deveni prinsu la turci.

Mehmet beulu erá la tielu.

Dar' boierii radimati pe dreptulu tiei, proclamara de domnu pe Radu dela Afumati, si alergundu la Sultanulu cerura aprobarea lui.

Mari si temenice cause a potutu se aiba sultanulu cá se le asculte cererea, dar' i-a ascultatu si Radu a ocupatu tronulu.

Ast'felu a devenitu nimicite planurile lui Mehmet beulu pentru cucerirea tronulu si planulu lui Ali beiu pentru de-a câscigá comand'a suprema in Nicopolu.

Cu ast'felu de cugete se fragmentá Ali beiu in cor-tulu seu.

Erá nópte, dar' afara luciá diare de luna.

Ali beiu 'si faceá rogatiunile de séra cu faci'a spre resaritu.

Odata se întorce si inaintea lui stâteá Jenache.

Ali beiu se nádat de scopulu acestei visite, si se sfîi, dar' facû faci'a vesela.

— A, Jenache!

Greculu priveá intunecatu cá unu ucigatoriu.

— Ali beiu! am venitu se ne facemu socóta. Tu ai juratu pe numele lui Allah, eu am juratu pe acestu iataganu.

Unde e boerés'a Blagu?

— La Mehmet! dise Ali, cu unu aeru stêmparatu.

— Facutu-ti-ai rogatiunea de séra, Ali?

— Ei, am tîmpu Jenache! Dupa ce vomu fi facutu socotél'a.

Jenache scóse iataganulu.

Ali privi la elu cu precautie — apoi dîsè:

— Ai dîsu se ne facemu socotél'a.

— Un'a din dóua, pe boerés'a ori mórte!

— Tare esti dragostosu, cá-ci tare esti nebunu, dîse Ali zimbîndu. Apoi trasè unu fotelu si imbiá pe Jenache se siédia, ér' elu se incolaci pe o sofa.

— Jenache! tréb'a s'a schimbatu. Boerii tiei romanescei, acesti câni necredintiosi, au trasu dunga peste socotelele nóstre. Radu dela Afumati fû proclamatu de domnu, si gloriosulu sultanu a aflatu cu cale se-i trami-ta insemnele domnesci. Mehmet beulu si eu am facutu calculu smintitu, ér' tu ai facutu o neghiobie; Mehmet nu va dobândi tronulu Munteniei, eu nu voi dobândi comand'a suprema si...

— Asia este Ali! Eu ve-am tradatu-o tiér'a, unu tron; voi nu fureti harnici se-le ocupati; deci tu faci sevitiu beulu si beulu rapesce dobënd'a mea. Voi re-maneti intielepti, eu sum celu neghiobu.

— Cam asia, dar' nu chiar' asia, dîse Ali cu superioritatea celu intieleptu.

— Ore cum dara?

— Se-ti spunu eu! Dar' mai ântâiu se te întrebă: ce ai cautatu tu in tabera cu boerés'a? Cine te-a chematu aici, cine te-a silitu se vini se areti lui Mehmet o margea furata, o margea furata din tiér'a ce vrea beiulu a-o cuceri; cine te-a silitu se vini se dîci: vedi Mehmet, tu porti invingeri, si nu dobândesci nemica, eu stáu la panda si am margaritare? Erá de cuceritu unu tronul si unu margaritariu. Tronulu e a lui Radu, margaritariulu e alu meu! . . . Spune Jenache!

Jenache tacù. Se paria cà-si dîce: asia-ti trebuie omu neghiobu.

— Eu nu mai dîcu cà esti neghiobu — continuà Ali — 'ti vei dîce tu insu-ti.

— E bine, se ai dreptu; dar' eu vreáu pe boerés'a ori vréu mórte. M'am juratu pe acestu iataganu si elu 'mi va face cale la dobând'a mea.

— Se póte; dar' incetu si bine. Mehmet beiulu a rapitu pe boerés'a si cuventulu meu l'a nesocotitu. Elu e rapitoriu si eu nu potu se facu nemicu. Elu a rapitu dobând'a amicului si a calcatu juramêntulu ce ti-lu dàdui colo in malulu romanescu conformu instructiunei lui. Eu sum desonoratu si tu esti pacalitu, — amendoi prin elu, prin beiulu.

Jenache 'si-puse iataganulu in teaca.

— Dar' nu asia, continuà Ali. Boerés'a totu va fi a t'a. In urm'a unei femei frumóse âmbra primésdi'a tupilata. Boerés'a e frumósa, beiulu iubescce ce e frumosu; boerés'a va sci se fie vicléna, are interesu se fie, si Mehmet e omu teneru. Jenache boerés'a totu va fi a t'a.

— Cum Ali, cum credi?

— Ei, cum! — Boerés'a nu âmbra de flori de cucu pe la noi, — ea cere pe Blagu. Am dîsu Jenache, cà boerés'a e frumósa, beiulu e rapitu, sî-i va face placeri. Éca-asia-o placere mica pentru o placere mare; si Mehmet e pierdutu. — Sarutarea cocónei póte se-i taie capulu.

— Te rogu intieplete beiule. . . .

— Stâi Jenache! Noi nu dâmu pardonu ghiauriloru; dar' déca am pardoná unei lumi întregi, lui Blagu nu.

Mórtea lui fû decisa, Mehmet întârdie, si Blagu póte chiar' se scape. — Cu atât'a mai bine. Scaparea lui Blagu e mórtea lui Mehmet. Gloriosulu Sultanu nu glumesce. . . . Apoi cine póte se faca ceva, déca cumva elu, beiulu ar' perde totu si noi am dobândi totu. Tronulu pentru elu e perdutu, dar' déca noi totusi am dobândi!

— Beiule, tu esti omulu celu mai intiepletu pe lume.

— Vedi bine, — acést'a e combinatie, cà-ci vedi, cine ar' tradá pe beiulu? Dar' vorbescu, éca asia. . . . déca cineva l'ar' tradá.

Si ce ar' urmá atunci?

— Ti-am spusu, pentru elu mórtea, pentru mine comand'a suprema si pentru tine margaritariulu celu rapitu.

Jenache 'si sterse fruntea, apoi siediù pe fotelu.

— Dar' boerés'a e in man'a lui. Ah Ali eu nu vréu se-o atinga buze de omu, eu vreáu se-o am asia casta si frumósa precum a fostu.

— O frate, ace'a nu merge asia curundu. Boerés'a e ambiósa, are vertuti sî-si iubescce barbatulu cá pe unu Ddieu, — si in urma e crestina. Femei'a crestina 'si dà véti'a pentru castitatea s'a — lucrulu va merge incetu, — si vestea rea ajunge la Constantinopolu in câtev'a dîle. . . . Vedi eu nu dîcu, Dómne apera — cine ar' vinde pe beiulu? . . .

— Ali beiu! Ce-mi promiti tu déca voui tradá pe Mehmet?

— Unu margaritariu! Dar' acestu margaritariu stralucesce in haremulu beiului.

IV.

In haremulu lui Mehmet beiu cântáu cete de sirene. — Raiulu crestiniloru e in alta lume, raiulu turcului e pe pamentu.

Intr'o odaia mica siedeá Irin'a, soçi'a lui Blagu.

Pareti oglindi si covóra si pre lînga pareti flori tropice, in florite si mirositóre. Luxulu orbiá, mirósele imbetáu sêmtîrea.

O pasere osêndita in colivia de auru.

Irin'a siedeá pe o sofa turcésca si priviá inaintea s'a. Lînga sofa statea in petióre o femeia betrâna, o façiá simpatică si buna.

Ea erá Sand'a, doic'a boeresei Blagu.

Ea a pôrtatu in braçié pe Irin'a, ea i-a datu lapte din peptulu seu si lînga ea a crescutu mare cocóna.

Sand'a iubiá pe Irin'a si adi cá pe copil'a ei. Ea n'aveá copii, singura Irin'a erá in lume, despre care poteá se dîca: acést'a e a mea.

Si Irin'a erá frumósa, erá buna, erá o femeia nobila, Sand'a erá falósa pe copil'a hranita din peptulu ei si pe dragostea Irinei.

Cându a audîtu ea de sórtea Irinei, a luatú tiér'a de-a lungulu, a trecutú Dunarea, a cautatu si a sciricitu, pâna a datu de ea.

Mehmet beiulu i-a deschisu usi'a haremului si s'a invoitu se remana la Irin'a.

O, cà multa lipsa mai aveá de ea.

In lupta cu sórtea, in lupta cu puterea unui beiu puternicu si pâgânu, in lupta cu slabitiunile ei, — singura acésta femeia i-erá de ajutoriu, de sfatu si de povatiuitóre.

„Mergi boerés'a — dupa sântítulu sórelui vomu decide. Da séu ba.“ Asia-i spusese Mehmet.

Si dupa sântítulu sórelui s'a deschisu usi'a coliviei. Eunuchii au aprinsu fumuri mirositóre, si-a venitu beiulu, — teneru, falnicu si frumosu, — dar' turcu.

— Cocóna a dîsu elu. Provinciile Sultanului a lungulu Dunarei mi se inchina mie, ostile Sultanului as-

culta porunc'a mea, bei vestiti si vitegi se plăca la petiőrele mele — si eu vinu si cersiescu la tene. —

— Beiule, a dġsu ea. Bei vestiti si vitegi, osti mari si gloriőse, tu si Sultanulu, — tőte stău sub ceriulu lui Ddieu. Elu e Ddieulu celu tare si mare, elu direge sőrtea nőstra pe pamentu si pőte cu o suflare se stęrga si se prapadęsca bei vitegi, osti mari si pe Sultanulu chiar'! Singure virtutġle voru remaneă, că-ci ele placu lui Ddieu.

Beiulu a deschisu o feręsta spre Dunare si a aretatu cu mân'a spre tięr'a romanęsca:

— Cu voi'a mea poti se re'ntorni in tięra, se vedi placerile tierei t'ale, frumőse, vesele si inġoritőre. Si prin voi'a mea poti se audi Balcanii sunandu, Dunarea mugindu, tięr'a t'a cea frumősa inotandu in flacari.

— Beiule, prin voi'a mea potu se intorcu la tatalu celu cerescu se vedu bucuri'a dreptġloru, unde nu s'audu Balcanii sunandu si Dunarea mugindu de greulu pecatelor, unde nu strabate reulu vietiei, unde voiu revedę pre cei drepti si pre Blagu alu meu.

— Scġi cocőna că eu sum stapęnu pe viętia si pe mőrte? . . .

— Scġu beiule, dar' nu esti stapęnu pe scaparea mea. In mőrte e scaparea sigura si mőrtea nu e a t'a.

— Păna măne poti se cugeti — dġse Mehmet si a esġtu. Irin'a a cugetatu tőta dġu'a si tőta nőptea. A avutu tępnu, căci a fostu tręza nőptea intręga. Ea cu Sand'a amendőue.

— Cu cerbicia nu vei invinge cocőna — dġceă Sand'a. Alui e poterea, a t'a e rogatiunea.

Irin'a a cugetatu cătu a tienutu dġu'a, si a cugetatu cătu a tienutu nőptea, — si a aġlatu că Sand'a e o femeia intielępta.

Dġu'a de măne a sositu, si turculu a venitu ęra, — totu frumosu, totu falnicu, totu turcu.

Irin'a siedeă pe sofa, beiulu s'a pusu la petiőrele ei. Ea priviă spre ceriu, elu priviă la faġi'a ei că la chipulu unei fiintie promisa de profetulu. Ea asceptă bucuria din ceriu, elu o asceptă dela ea. Ceriulu ei eră susu peste nori, ceriulu lui eră in ochii ei.

— Cocőna, eu te iubescu! Nu potere, nu sila vręu, eu vręu amorulu teu. Deschidemi acelu raiu luminatu, raiulu dragostei t'ale, si eu me voiu prosterne inaintea t'a. Eu celu tare me frangu; eu celu neplecatu me plecu, eu celu vitęzu me dău robu — robu dragostei unei crestine.

— Beiule, — esti frumosu, esti falnicu si vitęzu, dar' tu n'ai podőbele, ce inpodobescu pe unu barbatu. Celu tare se cade se fie induratu. Indurarea si mil'a suntu podőbele celui tare. Tare este si leulu, tare este si tigrulu, dar' nu suntu indurate. Fii tu omu beiule, induratu si mare cum te-a facutu Ddieu se fii.

Beiulu priviă la ea, la gur'a ei vorbitőre, că si candu s'ar' uită la gur'a ce-i cetesce sőrtea si noroculu.

In urma se scolă in petiőre, merse la feręsta si privi spre Dunare.

— Beiule, continuă Irin'a, tu esti turcu, dar' si tu ai unu Ddieu dreptu si milostivu. Tu esti puternicu si fericitu, dar' si tu ai ānima. Celu ce pőrta ānima in sġnu, nu e scutitu de suferintia; celu ce are Ddieu, nu e scutitu de pedępsa. Pe suferintiele unei ānimi iubitőre, pe Ddieulu ce binecuenta binele, si pe-depsesce reulu te rogu, lasa-mi pe Blagu!

Beiulu privi la ea.

— Si atunci? intrebă incetu.

— Atunci vei face ce'a ce numai unu Ddieu pőte se faca, vei dă fericire celoru nefericiti. Tu vei fi mare, si noi vomu fi cei mai fericiti in lume. Cuventulu teu va avea farmeculu cuventulu lui Ddieu, candu a dġsu că lumea se fie si s'a facutu.

Irin'a ingenunchiă inaintea lui, ġ-i strinse petiőrele cu braġiulu ei.

— Beiule, mőrtea lui Blagu nu va mari glori'a t'a, prin vięti'a lui vei fi mare si nobilu — — Dőmne, privesci la suferintiele mele. . . . beiule. . . .

Plănsulu ei deveni tiępetu dorerosu.

Beiulu o redică si privi in ochii ei.

— Cocőna, ce'a mai frumősa fiintia pre pamentu! Tu doresci fericirea, si eu dorescu fericirea. Tu o ceri, dar' nu o dăi.

Irin'a statū inalta si cu demnitate.

— Beiule, scġi ce ceri tu dela mene?

— Fericirea mea! Tu poti si nu vręi.

— Tu-mi ceri decőrea, tu-mi ceri odichn'a, credinti'a, onőrea — tu-mi ceri pe Ddieu!

— Si scġi ce ceri tu boeręsa? Tu-mi ceri sabi'a ce'a vitęza, tu-mi ceri capulu meu!

Irin'a 'si redică mănile spre ceriu, si strigă că o nebuna. — Dőmne, celu ce ai indurare si pentrn ucigasiu, tramite-mi o lumina se vedu si graġu se vorbescu.

Dar' beiulu se intőrse si dupa ce umblă odata giuru prin odaie — esġ.

Pe dorerősele ei tiępete se ivi Sand'a.

— E perdutu Sanda, e perdutu! dġse Irin'a si se lasă pe unu fotelu.

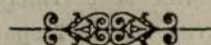
Sand'a se apropiă de ea, sġ-i puse man'a pe frunte. Eră serbinte că foculu si tępnele-i bateău strașnicu.

— Rogatu-l'ai cocőna?

— Rogatu Sando, l'am rogatu cum rogi pe Ddieu. Inzedaru elu e perdutu!

Apoi a statu si a cugetatu. In urma sari că spariata si redicandu-si mănile incelestate spre ceriu tiępă că o nebuna.

— Dar' nu-lu voiu lasă se pięra — nu-lu voiu lasă Sando, — ah nu-lu voiu lasă — se cada chiar' ceriulu pe mine. (Va urmă.)

CONSTANTINU AL. ROSETTI,

marele romanu si patriotu, distinsulu publicistu luptatoriu pentru dreptu si libertate, martiru alu convictiuniloru s'ale, nascutu in 2 Iuniu 1816, dupa unu morbu greu si indelungu a repausatu in nóptea din 7/19 spre 8/20 Aprile 1885 deplânsu cu torenti de lacrimi de catra famili'a s'a si se póte dice cu totu dreptulu de catra Romanimea intréga. C. A. Rosetti se póte nami cu totu dreptulu persóna istorica din cele mai eminate. Dupa-ce am datu o schitia din biografi'a s'a in arulu 4 an. tr. alu diariului nostru

— lasamu acumu se urmeze aici testamentulu seu si ultimele s'ale cuvente:

Bucuresci. An. 1884 29/11 Oct.

Acum vre-o cinci ani am scrisu unu testamentu. Elu erá si personalu si politicu.

Acelu testamentu a arsu séu a disparutu, cá multe alte obiecte, in incendiulu de care am fostu bantuitu la 25 Ianuariu trecut.

Acum, nu mai facu unu testamentu, scriu numai aci câteva cuvinte pentru ai mei.

Esprimu soçiei mele sântiemintele mele de recunoscintia pentru fericirile de totu felulu ce mi-a datu pe tóta dñu'a si pe tóta ór'a, dela 31 Augustu 1847 si pâna acum.

Totu-de-a-un'a buna si dulce pentru toti; totu-de-a-una iertátore pentru toti; totu-de-a-una devotata pentru toti; totu-de-a-un'a senina a respanditu in giuru-i lumin'a si caldur'a adeveratei virtuti si adeveratei fericiri; ace'a de a lucrá, de a iubi, de a iertá, de a se sacrificá, fâra a cere alta respata, decâtu multiumirea de a inelui pe toti cu nesfêrsit'a ei iubire, pentru a le indulci ori-ce suferintia fisica s'au morala. Ea m'a facutu se iubescu viéti'a pentru a poteá se facu, cá prin faptele mele se meritu a fi iubitu de dens'a si pentru-cá se potu se sorbu fericirea ce inteligenti'a, bunatatea si dulcea ei veselie respândesce in giuru-i. Daca suferu de plecarea mea, este numai pentru durerea ce-i va dá acésta despartire. O rogu dara a face pentru mine si scarificiulu de a-si domni dorerea pentru a urmá de-a respandí seninatatea in

giurulu aloru nostrii. Credu cá fii si fii'a ei voru luptá cu tarie pentru a o face se nu sântia unu minutu macaru cá numai suntu langa dên's'a; credu cá printre necurmate blandetie voru mangaiá-o.

Esprimandu-i din nou sântiemintele mele de admiratiune, de iubire si de recunoscintia, o rogu, cá impreuna cu fii si fii'a nostrii se implinésca ultimele mele rugatiuni.

Se nu se faca pentru inmormentarea mea nici-o ceremonie.

Totulu se se faca cum s'a facutu si cu Mircea.

Unu singuru preotu de miru.

Carulu simplu cu doi cai.

Nici-anu doliu, nici in camere, nici la pórtá, nici chiar' pe cai.

Nici-o invitare, ci numai unu simplu anuntiu prin diariu fâra invitare.

Nici-o parada si nici gendarmi. Politi'a se fia sigura cá lumea n'are trebuintia de gendarmi pentru-cá bunacuviinti'a se fia respectata.

Acum o durerósa pentru mine cestiune materiala.

Am datorii. Speru cá amicii cari voira dupa incendiu se faca o subscriptiune pentru a-mi darui o casa, voru face ceva pentru a se plati aceste datorii. Daca nu, soçi'a si fii mei voru tipari câte voru gasii din scrierile mele, si póte cá publiculu le va cumperá pentru-cá se platésca datoriile ce cu adênca dorere silitu amu fostu a face.*)

Amu luptatu cu tarie pentru nationalitate si pentru

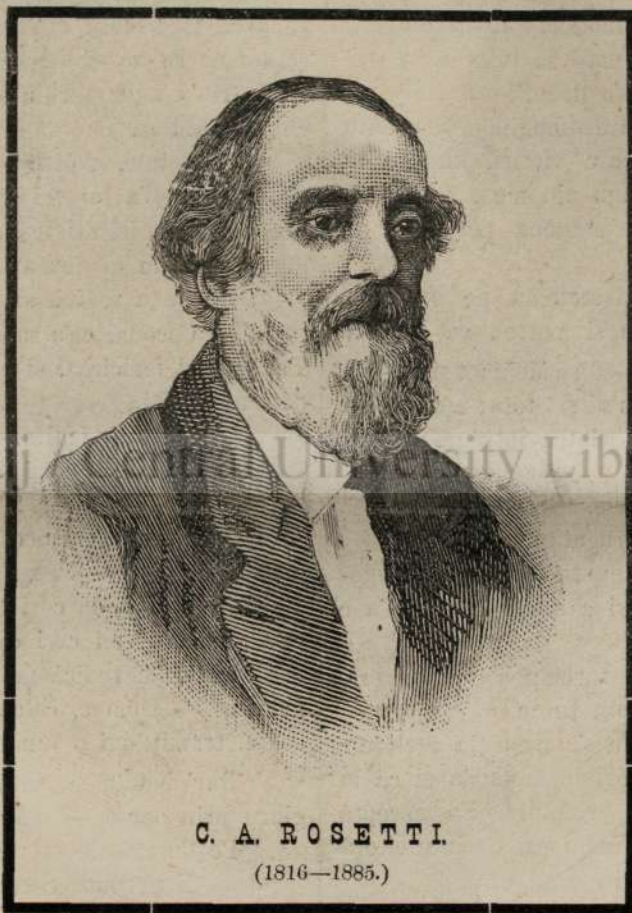
libertate, dara fâra cea mai mica ura pentru nimeni. Rogu dara cá cei pe cari i-am' combatutu se merite déca aspru am fostu in lupta, asigurandu-i cá nu ur'a ci iubirea m'a facutu se combatu.

Recomandu tuturoru si mai cu séma fiiloru mei se iubésca poporulu si pe sateni si se lupte cu iubire

*) Aci se gasescu urmatóarele cuvinte:

„Daca gubernulu si camerile voru voí a plati datoriile séu a face unu daru soçiei mele, o rogu se-lu órimésca cá-ci calomni'a nu va mai avea nici-o putere cându eu nu mai suntu.“

In urm'a unei sfaturi cu dn'a Rosetti, acestu adaosu a fostu suprimatu de dn. C. A. Rosetti.

C. A. ROSETTI.

(1816—1885.)

pentru fericirea tuturor. O îmbrăşiere ficei si fiilor mei si ultima rugatiune tuturor a ingriji si mangaia pe soçi'a mea.

C. A. Rosetti.

Ultimele cuvinte ale lui C. A. Rosetti.

Pâna în ultimele momente, C. A. Rosetti si-a pastratú tota inteligenti'a vorbindu adesea cu ai sei despre sórtea tiei si dându sfaturi amicilor cari nu l'au parasitú nici unu momentu.

„In vechime díse elu celoru pe cari i-i chie-mase vediendu cá mórtea sosesse, betrânulu satului, cându se sêm-tia slabindu, cându crede cá i-a venitú sfêrsitulú, chiamá copii lui si le spuneá ce'a ce credea cá tre-bue se faca, cá ce credea cá este bine; le spuneá cá mai are o di séu dóue de tra-itu si cá ia chia-matu cá se-si ia díu'a buna dela densii; totu ast'felu am facutu si eu, v'am chie-matu pe voi cari me iubiti, cá voi se spuneti celoru-alalti cea ce credu în privinti'a fami-liei, în privinti'a vóstra, în privin-ti'a starii actuale

de lucruri; care suntu parerile mele în privinti'a vechiel si nóuei generatiuni si ce tre-bue se faceti voi.“

Dupa-ce le espuse vederile si dorintiele s'ale, C. A. Rosetti. i-i sarutá cu iubire.

Ultimele cuvinte pe care le-a pronuntiatu au fostu privitóre la diariulu Romanulu, pentru tíer'a nóstra si în parte pentru muncitori si sateani, „de a caroru sórte tre-bue se ne preocupamu mai cu séma.“

INMORMENTAREA LUI C. A. ROSETTI.

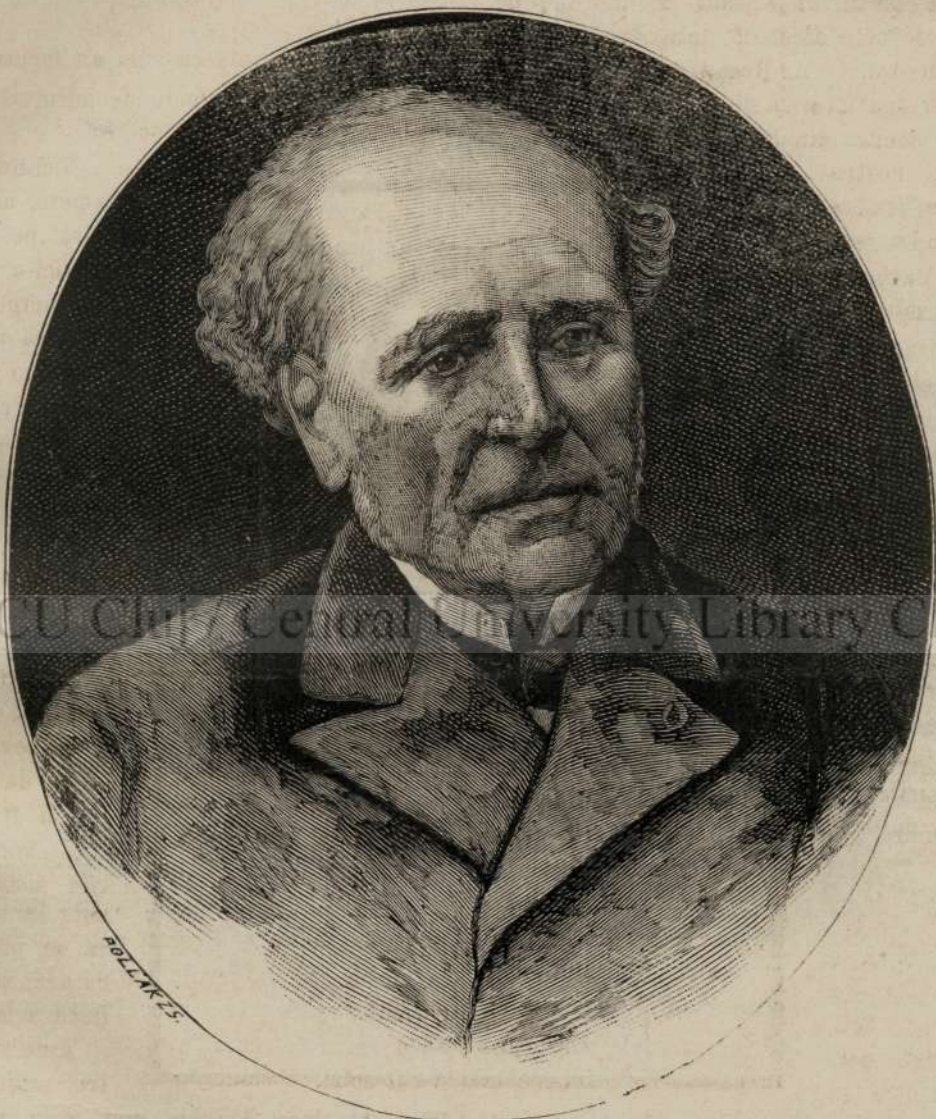
Díu'a de 11/23 Aprile a fostu o dí de dolú nu numai pentru presa, ci pentru intrég'a tíer'a

În acea dí corpulu marelui cetatianu C. A Rosetti a fostu condusu la locuinti'a s'a vecinica.

Inmormentarea s'a facutu întocmai dupa dorinti'a betranului luptatoriu politicu si decanu alu presei: simpla, dar' impunetóre.

Sdrobiti de durere si din causa imensei multimi care a luptatu parte la acésta solemnitate funebra, rugámu pe cetitori a nu se asceptá la o dare de séma ameauntita.

Intrég'a capitala a vediutu cum romanii au sciutu se-si arete pentru ultim'a óra sêm-tiimintele lorú de recunoscintia acelu'a care în tóta viét'a s'a, împreuna cu conluptatorii sei, nu a facutu decátu se le cascige drepturile cele mai mari, se le mentiena si se le intarésca; pentru cei ce n'au potutu fi eri în capitala ne vomu încercá a le dá urmatóre dare de séma, scurta si câtu se póte de esacta.

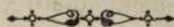
FRANCISCU MIGNET.

istoriografu francezu.
(1796—1884.)

De deminétia chiar' strad'a Dorobantiloru erá îndesata de unu numerosu publicu, ér' curtea caselorú cu Nr. 12 din ace'a strada erá plina de amicii si cunoscutii lui C. A Rosetti.

Camer'a mortuara erá împodobita cu flori, verdétia si cununi, ér' la capulu lui C. A Rosetti erá arboratu unu drapelú tricoloru.

Pe dinaintea cosciugului, simplu de stejaru, capitonatu cu catifea rosie si avendu pe capaculu seu

unu numeru vechiu alu „Romanului,” defilara o multime imensa de barbati politici fara deosebire de partide, militari, persoane de distinctiune straine, in fine tota societatea capitalei, cari pentru ultim'a ora voiau se vada si se salute pe marele cetatianu.

Dintre ministrii straini am observatu numai pe dlu comite Tornieli, ministru plenipotentiaru alu Italiei.

I. P. S. S. Metropolitulu venise de asemenea in persoana se presinte condolentiele sale familiei Rosetti.

La 12 ore, toti dnii ministrii, afara de dlu Campineanu care lipsesce din tiara, se aflau in camer'a mortuara.

Pe fecele tuturor se vedeá deschisa cea mai adéna intristare.

La 12^{1/2} ore, dlu I. C. Bratianu, primu ministru insoçitu de dnii E. Statescu, Dr. C. Cantacuzinu si de dlu Moruzi, prefectulu Capitalei, sui cu unu pasiu incetu si abatutu treptele scarei casei cu nr. 12, spre a vedeá inca odata pre vechiulu seu amicu, pe acel'a de care credeá ca ninicu nu-lu va desparti.

La vederea cosciugului, dlu prim-ministru páru fórte emotionatu si plánsulu 'lu-inadusi.

Dupa ce unu preotu oficia ceremoni'a religioasa, dn'a Mari'a C. A. Rosetti, sustienuta de dlu primu-ministru si de principele D. Ghic'a, dede ultimulu adio ilustrului ei soçu.

Apoi sicriu fu datu josu de dnii primu-ministru, Serurie, Ioanu Ghic'a, Mosioi, principele Ghic'a, Dr. C. Cantacuzinu, Dr. Stoicescu, colonelu Candiano Popescu, Nacu, Stolojanu, Radu Mihaiu, Vulturescu.

Dupa-ce cosciugulu fu depusu pe carulu funebru, inarcatu de flori si vérdetia si la care erau inhamati doi cai albi, se tienura 5 discursuri in ordinea urmatoare: dlu Mucenicu Dinescu, fostu deputatu in Constituanta, a vorbitu in numele tieranilor; dlu Nicolae Ionescu, deputatu; dlu N. Bordeanu din partea societatiei presei; dlu D. Giani, din partea familiei si in fine dlu D. Tanasescu, din partea comerciantiloru capitalei.

Apoi cortegiulu a pornitu pe stradele Dorobantiloru si Posta-Vechia, esindu in calea Victoriei pe la Episcopie si indreptandu-se spre cimiteriulu Belu prin urmatoarele strade: Boulevard, stradele Coltiea, Dómnei, calea Victoriei, Lipscani, Sielari, calea Rahovei si 11 Iuniu.

La totu mersulu cortegiului, de si lumea era imbulzita pe trotoare si pe strade, ordinea cea mai perfecta era tienuta de cetatiani,

Tote casele din stradele pe unde cortegiulu a trecut erau impodobite cu drapele tricolore imbracate in doliu, sau numai cu drapele negre, er pravaliele erau inchise.

Felnarele de pe strade erau imbracate in crepu negru si aprinse.

In dreptulu redactiunei diariului „Romanulu,” cortegiulu se opri si dlu I. G. Bibicescu rosti forte emotionate cateva cuvinte. Aci se mai depuse doue corone: un'a din partea personalulu redactiunei, er alt'a din partea lucratoriloru diariului „Romanulu.”

Inaintea cortegiului mergeau scolele, diferitele corporatiuni din capitala cu drapelele lor si cu cate o corona, printre cari s'a distinsu mai cu sema corporatiunea comerciantiloru: delegatiunile de prin judetie si orasie din tiara incependu cu delegatiunea judetiului Ilfov, in carei'a se afla d. Em. Culoğlu, prefectulu judetiului, capulu si dlu Voreas: intrég'a societate a lucratoriloru tipografi; coloniile streine din capitala, asemenea cu drapelele lor imbracate in doliu.

Printre aceste delegatiuni se aflau cati-va tineri necunoscuti, dintre cari unulu porta unu drapelu rosu si portandu fie-care la butoniera cate o cocarda alba si negra in forma de cruce.

Ni s'a spusu ca acesta delegatiune era a cercului socialistiloru.

Drapelulu lor era de forma, colorea si dimensiunea drapeleloru socialistiloru din alte tieri.

Inaintea carului funebru mergeau alte trei cara impodobite cu cununi de flori.

Acestea erau atatu de multe incatu ne este peste putintia a le enumera pe tote. Din ele s'au observatu mai cu sema acele a MM. LL. Regele si Regin'a, a consiliului de ministri, a comerciantiloru, a clubului tinerimei, creditulu funciaru urbanu, a Bancei Nationale etc.

Candu cortegiulu ajunsese in curtea cimiteriului, corpulu lui C. A. Rosetti fu datu josu de pe caru si condusu la grupa de lucratorii diariului „Romanulu,” de C. F. Robescu, Balcescu, Minovici etc.

D. I. C. Brateanu, primu ministru, conduse pe dn'a Mari'a C. A. Rosetti dela porta cimiteriului pana la mormentu, in jurulu carui'a se aflau tote drapelele corporatiuniloru cari precedasera carulu funebrau.

Dupa-ce famili'a detera ultim'a salutare lui C. A. Rosetti, cosciugulu se lasa in cavoulu familiei, punendu-se de-asupra unu esemplariu din diariulu „Romanulu.”

La reintorcere dela mormentu dn'a C. A. Rosetti, care se spriginea de fiulu seu Vintila, mergea la bragiulu dlui N. Flev'a primariulu Capitalei, apoi la acel'a alu dlui Bratianu.

Dn'a Rosetti, dupa care mergea dlu Ioanu Bratianu si tote persoanele de distinctiune ce mersera pana la cimiteriu, multiamia cu ochii plini de lacrimi la toti acei'a cari cu respectu o salutau.

Dn'a Rosetti era forte adencu miscata si indata ce intalnea in trajectulu dela mormentu pana la porta cimiteriului, pe vre-unulu din vechii amici ai defunc-

tului Rosetti, se opriá si cu ochii inundati in lacrimi i imbraçisá.

Asemenea scene miscátore am avutu dorerea a le vedeá repetíndu-se de mai multe ori.

Éta pe scurtu ultimele onoruri ce s'au datu ilustrului C. Á Rosetti, aceluia pe cari puçini l'au potutu si 'lu potu cunósce si apretiá; cà-ci pe ómenii mari nu este datu toturoru se-i cunósca.

Lasamu se urmeze aici si trei din discursurile rostite cu acésta ocaziune.

Discursulu dlui N. Ionescu.

Ce este óre acésta intrunire, la care nimeni nu ne-a convocat? Cine ne-a invitat se venimu a fi partasi la acésta procesiune dorerósa? Cutezu a spune si eu câteva cuvinte aci inaintea corpului inanimatu a acelui ce pana ieri facea se salte inim'a unei intregi natiuni.

Acestu asternutu de flori, acoperitu de cununi in-florite, oferte duióse ale doliului tuturoru, suntu nemic'a pe langa ultimele cuvinte ce le-au lasatu Rosetti pentru toti. Testamentulu seu e unu actu politicu in celu mai inaltu intielesu alu cuventului.

Despre omulu politicu voiu se vorbescu, vréu se dícu omulu tiei. In adeveru, din inceputulu carierei s'ale cá omu publicu pana la cea din urma suflare Rosetti a fostu omulu tiei.

Am luptatu, dice elu in testamentulu seu, am luptatu pentru nationalitate si libertate. Recomendu toturoru, si mai cu seama filoru mei, se iubésca poporulu si pe sateni si se lupte cu iubire pentru fericirea toturoru.

Elu a iubit si pe cei ce i-a combatutu!

In lupta pentru nationalitate si pentru libertate Rosetti n'a fost singuru, inse intre toti contemporanii elu a fostu uniculu carele a avutu increderea cea mai deplina in desceptarea consciintiei nationale, convingerea adenca ca natiunea romana odata destépta se va poteá de sine regenerá si se va invetiá a traí in libertate. Acést'a erá tari'a convictiuniloru s'ale. Acést'a credintia a s'a nestremutata in poterea vointiei consciinte a toturoru mai multu decâtu in vointia poterii. De teneru a incinsu sabi'a, vréu se dícu s'a investitu cu uniform'a de voluntariu, si-a facutu voluntariatulu ca militariu pe atunci pe cand unu Cárlov'a compunea marsiulu oșteanului romanu. Oficiarulu poetu dícea: lumea ve privesce dragi feciori ai Romaniei.

Rosetti a inceputa si elu prin a fi poetu, poetu si patriotu, patriotu si oficiaru feciorulu de boieru, care apartiene prin nascere clasei domnitóre ér' prin inim'a, prin sântiemintele s'ale, apartiene a celei pleiade nobile, care se luptá in sinulu chiar' alu clasei s'ale pentru regenerarea nationala, pentru desceptarea patriotica a poporului de tíera, din care numai se recrutáu ostentii Romani!

Cei ce voru scrie istori'a nóstra contemporana, voru aretá cum din o scânteie de libertate se aprinse, chiar' sub o suflare straina, inim'a tuturoru Romaniloru de foculu gloriiloru strabune.

Eu am cutezatu a veni numai se spunu aici cum din tineretiele s'ale patriotulu generosu cu natur'a s'a poetica s'a inflacaratu de iubire pentru tieranulu oșteanu.

Am dísu cá am se vorbescu de reposatulu numai cá de omu politicu.

Ce óre, ducíndu salm'a s'a la locasiulu de veci cre-deti cá totulu s'a dusu uitării?

Elu díce in testame.tulu seu, cá déca suferé de plecarea s'a este numai pentru dorerea despartirii de soci'a cea, pe care a admirat'o si a iubit'o pentru bunatatea si nesfêrsit'a ei iubire catra elu si catra ai sei. Mai multu inca: barbatulu politicu díce de ilustr'a s'a soçie cá „ea l'a facutu se iubésca viéti'a, pentru cá prin faptele s'ale se merite elu a fi iubit de dens'a.“

Faptele s'ale de barbatu le-a inceputu mai cu séma de candu s'a dusu la Paris, in acelu foculariu latinu de lumina si de viétiá, cá se-si refaca educatiunea s'a morala si politica, vreau se dícu de candu patriotulu si-a lasatu poesi'a tineretieloru pentru a invetiá cum se fie, nu numai in lumea ideala, ci si pe terenulu practic, folositoriu tiei s'ale.

Eu am avutu fericirea de a-lu cunósce in 1846 si 1847 in Paris chiar' in acelu momentu de transformare virila, de maturitate patriotica prin care elu a stralucitu dupa ace'a in tóta cariera s'a politica.

Ilustr'a veduva va invetiá pe ai sei se imiteze pe parintele de familie doiosu si iubitoriu.

Dar' generatiunea tenera, nóu'a generatiune, carei'a elu i-i adreséza ultimele s'ale invetiaturi patriotice, cuvintele s'ale din urma pentru tíera si pentru tierani de a caroru sórte, díce elu, trebue se ne preocupámu mai cu séma; dar' barbati politici, cari se afla in viéti'a activa, cari remanu inca in lupt'a de tóte dilele pentru marirea si fericirea patriei, au si ei datori'a de-a luá invetiatura din faptele lui Rosetti, alu cărui lantiu de viétiá se inchise astadi.

Invetatur'a dar' ce póte cautá se-o luamu din testamentulu seu este de a avea credintia tare in poterea de vointia a tiei, in virtutile tieranului, a tieranului oșteanu si cetatianu. Acést'a este si cea durabila temelie a politicei nationale. Drepturile omului nedespartite de a le cetatianului, de a le patriotului romanu luminatu, de a le barbatului politicu desceptatu si consciintiosu

Ferice de acel'a ce léga cele dóue capete ale vietiei in asia modu in cátu viéti'a se para o cununa, unu cercu deplinu incheiatu de amendóue capetele vietiei.

Rosetti avú acésta fericire. Elu si-a impletitu in-susi cununa nemoritóre a vietiei dupa mórte.

Numai restulu vietiei materiale se inmortentéza astadi de veci; partea eterna a vietiei, partea cea buna

POFTITI FRAGI!

PRIMAVER'A PRINTRE FLORI.

dintrebsulu remane cu unu sacru legatu pentru generatiunile viitoare.

Cunun'a ce elu insusi si-a impletitu-o din faptele s'ale va remane in eternu stralucitoare si va lumina calea posteritatii glorioasa a patriei ca unu faru straluminos si in veci nestinsu.

Se ducemu remasitiile s'ale in campulu neuitarii in florite in veci, er' cuvintele s'ale ultime se le punemu ca nisce scumpe si sfinte legaturi in patrimoniulu Romaniei regenerate, prin libertate si patriotismu.

S'a disu de unii ca acestu sacerdote alu opiniunii publice a fostu unu demagogu fantasticu — n'a fostu patriotu practic. Amagire amara. Omulu politicu s'a aretatu pana si in numele ce a datu filoru sei nascuti dupa libertatea inviata din anulu mantuirii 1848. Fii-loru sei le-a pusu nume luate din istoria patriei. Mircea, Vintil'a, Hori'a, reamintescu numele unoru persoane istorice din analele patriei. Rosetti a sfersitu precum a inceputa. Elu a inchiatu singuru cele doue capete ale lantului vietii s'ale, din care si-a facutu cunun'a nemoritoare ce posteritatea va pune pe capulu lui.

Discursulu Academiei Romane.

Acelu pe care petrecemu astadi la ultim'a locuinta au fostu nu numai unu patriotu mare, unu cetatianu ilustru care a luptatu mai multu de jumetate de secolu pentru tierra si libertate, dar' a fostu unu scriitoriu neobositu si energicu a carui opera va avea totu-de-a-un'a unu locu insemnatu in literatur'a Romaniei.

Esitu la lumina la inceputulu renascerii semtiului nationalu, indatu dupa Vacarescu si Eliadu, intr'unu timpu candu semtiemintele cele frumoase si mari erau silite se se ascunda sub velulu alegoriei, mi-aducu aminte cu cata placere si admiratie, noi camaradii lui de scola adunati impregiurulu seu in cate o camera din s. Sav'a, 'lu ascultamu recitandu-ne poeziile s'ale, traducerile si imitatiunile lui dupa Beranger, Lamartine, V. Hugo, Byron. Multe ore placute amu petrecutu ascultandu Camasi'a fericitului, Plapuma. A cui e vin'a, si admiramu scene intregi din Fanatismulu lui Voltaire, din Amphitriionulu lui Moliere declamate de elu Aristi'a. Elu din fraged'a s'a copilarie iubea totu ce era mare si frumos. Mare propaganda romana a facutu Rosetti printre tinerimea din s. Sav'a cu scrierile lui din tineretie plina de verva, de semtiementu si de spiritu.

Mai tardiu devenitu adeptu alu Quinet si lui Michelet, isgonitu din patrie si persecutatu a scrisu apelu la tote partidele, ace'a scriere care va remane in literatur'a romana ca unu modelu de stilu si de semtieminte inalte si nobile. Tineri Romani, studiati acelu apelu si urmati cerintieloru lui cati voit se sciti a ve iubi patri'a. In actiunea politica Rosetti a fostu pana in ultimulu momentu alu vietii s'ale necontenitu si neobositu celu deintaiu la lupta, tienendu susu drapelulu

pe care era scrisu Patrie si Libertate. Din tineretia elu a luat ce modelu de virtute si patriotismu pe Campineanu.

„La ori-ce bine 'n frunte te gasescu!

„Mi-am ivetiatu eu legea de candu te sciu pe tine

„Parinti, virtute, tierra tu m'ai facutu s'adoru!“

dice elu in dedicati'a primeloru s'ale opere.

Academi'a romana nu va uita ca-i datoreaza in mare parte fiint'a ei.

In midiloculu vigeliei care amenintia tier'a la 1866, Rosetti atunci ministru instructiunii publice, a venit la palatulu locuintei Domnesci si a adusu in consiliulu de ministrii antaiulu germenu alu infiintarii societatii academice, astadi devenita Academi'a romana.

Noi membrii acestei institutiuni salutamu cu respectu si admiratiune eterna memori'a fratelui si colegului nostru iubit si regretatu.

Discursulu Dlui I. G. Bibicescu.

Prea iubite invetiatoriule,

Neuitatule parinte,

Adorate amicu!

Spus'au altii ce pierde tier'a pierdindu-te pe tine.

Noi colaborarii tei, noi care am traitu, am iubit si am lucratu impreuna cu tine, noi ne deprinsesemu a te crede nemoritoriu. Ca-ci nemoritoriu te vedeam luptandu se faci poporulu romanu, pe care atatu de bine-lu simbolisai.

Lumea intreaga dar' deca ar' fi caditu preste noi nu ne-ar' fi uimitu, nu ne-ar' fi sdrobotu ca a t'a morte.

Noi pierdemu in tine nu numai ce perde tier'a; pierdemu pe parintele celu mai dulce, pe invetiatoriulu celu mai bine voitriu, pe siefulu mare si autorisatu, care nu ne-a lasatu nici odata se-lu deosebimu de amicu.

Vieta nostra intreaga, deca de ajunsu ar' fi fostu, cu dragu cu bucuria o damu pentru a rescumera marea-ti vieta si a o da tiei, a o reda familiei, a o reda dulcei tale soii, matronei incomparabile, care mama buna a fostu si este pentru noi.

Dar'... acum sfersitu e totulu.

Pamentulu i-si reclama partea.

Dute, deca ori-ce jertfa nu pote rescumera a t'a vieta.

Dute, dar' veghiaza inca asupr'a tierii, si asupra-ne si sioptesce-ne ale tale maretie cugetari si aspiratiuni.

Noi te-am ascultatu totu-de-a-un'a te-am iubit totu-de-a-un'a si te-am intielesu; glasulu teu iubit si prin pamentulu rece ce te va acoperi, va sci se gasesca drumulu inimei nostre, care cu dragu i-lu va asculta.

Dute si impreuna cu martirii ce'altai ai Romaniei care te-au precedatu in morte, sfatuiti-ve si tu,

pururea neobositu apostolu pururea trembitiasiu alu binelui, spune-ne ce de facutu este pentru viitoriulu si fericirea tierii pentru că si noi, prin Romanulu teu, s'o spunemu Romaniloru.

Dute inima mare câtu inimile toturoru Romaniloru; dar' privesce-ne inca odata, pentru a-ne dá curagiulu si puterea de-a îndrasni se speramu că potevom calcá urmei tale.

Acum... binecuvintéza-ne, parinte dulce; binecuvintéza-ne, mare si marite dascale, că-ci, de si mortu, nemoritoriu esci.

MOMINTE DE DISTRACTIUNE.

O aventura. — In vecinatatea Deghendorfului (Bavari'a) i s'a intemplantu unui preotu de la tíera, care esise la preumblare, urmatórea aventura: Preotulu fú salutat de o femeie, care 'lu intrebà câte óre se fie. Cându preotulu 'si scóse ceasorniculu de aur, feme'a 'lu smulse rapede din mâna si fugí spre padure, lasându pe bietulu preotu in asia zapacéla, încâtu nici prin minte nu-i trecú s'o urmarésca. Inca nu-si venise la sine de asta zapacéla cându éta că unu barbatu trece pre drumu si preotulu i se plânge de patiani'a s'a. Strainulu i-i declara, că e gat'a a alergá dupa hótia, numai se-i pazésca preotulu cosiulu, celu ducea in mâna si care-lu impedeacă de a fugí rapede. Puse asia dar' strainulu cosiulu josu si alergá dupa femeia. Timpulu treceá si omulu numai veniá. Atunci preotulu vrându se scie celu puçinu, că ce contine cosiulu ce i s'a incredintiatu, 'lu deschise si — unu copilu inca in scutece i-i intinse mânilé, cá si cum i-ar' cere ajutoriu. Preotulu se întórse acasa cu copilu in locu de ceasornicu.

*

Consecinti'a fericita a unui vis. — Unu june tieranu locuindu la parintii lui la Punczinez (Ungari'a) avusé nenorocirea, acum mai multi ani, a cadeá depe o scara; in urm'a acestui accidinte perduse usulu limbei si remase mutu. Suntu câte-v'a díle că junele desceptându-se din somnu, incepú se vorbésca. Parintii lui, cari dormiáu in ace'a-si camera, banuindu că vre-nnu strainu s'a introdusu in casa, se sculara in pripa si aprinsera lumina. Cine póte descrie supriinderea si bucuri'a loru incredintiându-se că vócea fiinlu loru i-i desceptase din somnu. Intrebându-lu de caus'a acestei tamaduirii, junele le povesti că visase ca ar' cadeá depe o scara, precum i se intemplase de faptu inainte de câtiv'a ani si in gróz'a lui ar' fi strigatu dupa ajutoriu. Din acestu momentu junele vorbesce totu atátu de bine cá si inaintea accidentulu.

*

O simpla diagnosa. — Unu doctoru alienistu redige urmatóre nota in privintia unui bolnavu:

„Memori'a lui are multe lacune. Ea se va manifesta de esemplu, ori de câte ori se presinta o corelatiune între ide'a de persóne si ide'a de bani. Ast'felu s'a constatatú că, in timpulu din urma, el numai recunosceá pe nici unulu din creditorii sei.“

*

O carte interesanta. — In puçine díle se va publicá la Londra o opera a carei autoru este fost'a imperatésa Eugeni'a sub titlulu: „Aduceri aminte din viétia mea.“ Opera incepe cu díu'a in care Napoleon III. oferise frumósei spaniole mân'a s'a si se sférsiesce cu momentulu cându imperatés'a primisé scirea despre mórtea principelui Lulu. In acestu momentu, díce, s'a sférsitu de faptu viétia mea.

*

La Posta. — O tenera servitóre se duse la posta. Trimisa fiindu de stapên'a s'a se întrebe daca áre vre-o scrisóre.

- Díe, aveti, o scrisóre pentru D-sióra C...?
- Pentru D-siór'a C?
- Da.
- Poste-restanta?
- Ba. Dsiór'a C. nu este protestanta ci catolica.

*

Inaintea Tribunalului Corectionalu. — Advocatulu, adresându-se catra judecatori:

— Clientulu meu merita indulginti'a d-vóstre, că-ci n'a luat de câtu díce franci si nu s'a atinsu de portofoliulu care contineá cinci mii franci.

Acusatulú incepe se plânga.

Presiedintele fórte mişcatu:

— Atunci 'ti pare reu de ce'a ce ai facutu?

Acusatulú:

— Da 'mi pare reu ca n'am vedintu portofoliulu.

*

O dama betrana, si fórte curagiósa imbracata, e gat'a de visita.

— Cum me gasesci intrebà ea pe Lili, care se jucá intr'unu coltiu.

Lili s' faceá că nu aude.

— Lili cum me gasesci? repetá betrana,

— O! mi-e frica; ca daca 'ti-asiu spune me-ai bate.

*

Canele si stapenu lu. — Cum poti se sustii că suntu căni cari au mai multu spiritu de câtu stapênii loru.

Neaperatu, acést'a se intémpla fórte raru dar' am si eu unulu.

*

O visita. — Dlu X... se duce se facea o visita d-lui Z...

— Acasa este domnulu? intrebà elu pe servitóre.

— Voiu se vedu, d.-le; ve rogu asceptati puçinu.

Apoi, intorcându-se preste câte-va secunde.

— Domnulu este fórte superatu că nu póte se ve primésca, că-ci... a esítu de-acasa.

*

Doctorulu si servitoriulu. — Doctorulu adresându-se catra servitoriulu seu:

— Déca vine vre-unu clientu fă-'lu se ascepte cá si cum asiú fi ocupatu.

Servitoriulu:

— Dar' déca nu vine?

Doctorulu:

— Atunci, spune-i că 'lu primescu si nu-lu mai lasá se ascepte nici unu minutu.

*

La alegeri. — Comitetulu electoralu alu unui partidu din provincie, adunase o multime de alegatori intr'o curte pentru a alege unu candidat. D. si M. se resboiáu între densii. Vediéndu comitetulu cà nu se póte vedé in partea cui sunt mai multi, díse se tréca caprele la drépta si oile la stânga.

Unu asistentu strigà: — si magarii se ramana in midilocu.

*

La scól'a de inotatu. — Unu domnu intrà la scól'a de inotatu. La cassa i se dete unu numeru pe o placa de alamă, dicéndu-i cá se-lu fixeze la pantaloni.

— Da la ce serva acestu numeru?

Amploiatulu cu unu tonu calmu:

— Dupa acestu numeru recunóscemu pe cei inecati...

*

Barbati cinstiti. — Intre doi jucatori care se scóbora din o casa de jocu de carti.

A. — Asta este ultim'a óra cà mai calcu in cas'a acést'a; aici suntu niste pungasi care te fura cá in codru.

B. — Macaru daca am cunóste pe cei cari fura, cà-ci atunci amu pontá pe mân'a lor.

*

La mésa. Costica ia mai multe ciresie din pomiera, le pipae si le repune indereptu.

— Domnisorule i díce mum'a, trebue a luá fructele pe care se pune mân'a.

Costica nu respunde nemicu, dar' adóu'a-dí vérsa tóta pomier'a in taieriulu seu.

— Dar' ce faci aci? strigà mum'a.

Le pipaisemi pre tóte mama.

*

Reclama americana. La Cincinnati erá se fie spénzuratu unu banditu.

Gâdele i-i si pusese streangulu cându condamnatulu cerú se vorbésca publiculu.

Voia i se dete si publiculu obicinuitu se asculte pe condamnatu inainte de esecutiune, facú tacere si se pregatí se nu-i scape nici un'a din vorbele condamnatului.

— Fratiloru crestini, strigà criminalulu cu-o voce resunátore, tieneti minte ultimele mele cuvinte: „Siunc'a cea mai gustósa din lume este siunc'a fabricata de cas'a Dawit! — Cumperati si ve ve-ti conviuge!“

Si se dete pe mân'a gâdelui.

Acést'a reclama in extremis costà pe cas'a Dawit o mie dolari platiti familiei spénzuratului.

*

Inaintea tribunalului corec'ionalu. — Presiedintele catra prevenitu:

— Prevenitule, ai midilóce de traiu?

— „Ti multiameseu d-le presiedinte, nu ve ingrigiti de mine, cà-ci... nu pentru ast'a am venitu aici.“

*

O nedumerire. — X. trimete pe servitoriulu seu se-i aduca pentru unu florenu luminari si pentru unulu vinu.

Servitoriulu pléca; dupa ce ajunge aprópe de pravalie se întórce fug'a mare întrebându: „de care florenu se aducu luminari si de care vinu.“

*

Motivu de despartire. Unu omu i surându-se dupa o luna nevast'a i-i trânti unu baietu.

Barbatulu vediéndu acést'a, cerú se se despartia. Tribunalulu i-i cità.

— Uite pentru ce, domnule presiedinte, — pledà dênsulu, — la o luna dupa cununie a nascutu unu copilu; si mi-am facutu eu socotela cà daca a face in fie-care luna câte unu copilu, adeca doispre-diece intr'unu anu, apoi dupa diece ani cându urméza a avea o suta dóne-diece de copii, cu ce se-i tiéau?

*

Din Indi'a. Unu caletoriu intorsu din Indi'a spune unoru preteni impresiunile s'ale.

Ce'a ce me necagiá mai multu in afurisit'a ace'a de tíera eráu slugile prea multe... Aveám patru fetiori numai pentru ciubuculu meu; ántâiulu mi-lu aduceá, alu doilea 'lu umpleá cu tutunu, alu treilea 'lu aprindeá.

— Si alu patrulea? întrebà pretenii

— Ah! Alu patrulea? 'lu fumá. Eu n'am potutu suferi nici o data mirosulu tutunului.

*

Inghite boeriule. — Unu bogatu aristocratu care calareá pe siose pe unu calu stralucitu, întêlnesce pre unu tieranu care veniá la orasiu calare pe unu magariu. Voiindu se-si rida de tieranu, boieriulu 'lu întrebá rîngindu:

— Cum mai merge magariulu, române?

— Apoi, de, merge calare, boeriule, i-i respunde tieranulu.

BIBLIOGRAFIA

Manualu de stilistica. pentru scólele medie si institutetele preparandiale de Ioanu F. Negrutiu profesoriu. Cu aprobarea comisiunei scolastice archidiececane. Acést'a e titlulu unui nou manualu scolasticu de 15½ côle aparutu de curundu in Blasiu. Vomu publicá o mica recensiu despre acestu opu; si pâna atunci tragemu asupr'a-i atentiunea publiculu cetitoriu si-lu recomandam mai alesu invetiatoriloru si carturariloru dela sate cari voru poté întrebuintiá cu multu folosu mai alesu partea practica (despre epistole, contracte si alte acte publice si private) a acestui opu — Pretiulu unui exemplariu brosiuratu e 1 fl. 10 cr. si se poté procurá si dela noi.

Timisian'a. Fóia pentru trebuintiele 7 poporului romanu. Apare la Timisiór'a, in fie-care domineca, in numeri câte de o cóla, formatu cuartulu celu mai mare si costa pe ¼ anu numai 1 fl. — Dlu T. V. Pacatianu — cunoscutu cetitoriloru nostri din mai multe poesii ce amu publicatu dela d-s'a — face unu bunu serviciu poporului romanu prin infientiarea acestei fóia scrisa in limb'a lui si tractându materii din cerculu lui. — Barami de-ar' fi sprigínitu dupa meritu, cà-ci o fóia atátu de mare si abundanta cu unu pretiu de abonamentu atátu de micu, numai avéndu unu numeru insemnatu de abonanti se va poté sustiené fora de jertfe materiali din partea redactorelui ei, — de recompens'a osteneleloru nepoténdu fi nici vorba dupa mesur'a in care se spriginescu la noi întreprinderile literarie.

Proprietariu, Redactoru respundietoriu si Editoru: **Niculae Fekete Negrutiu.**

Imprimari'a „Aurora“ p. A. Todoranu in Gherl'a.